

Agitatatsioonidöö naistööliste ning pu-
nosendajate abitaajade seas ja selle töö
tagajärgi teeloomustab ühe liigilalt ning
trehnamoli „Pereteadustaja Pranda“.

„Pranda“ kirjutas muu seas: „See
elamus ning meeleolu tõus, milles wabri-
kute ja tehaste naistööliste mittinguld pe-
ratse, räägivad meie selger keelt, et nais-
tööline tarbetorral osab oma sejutohal
olla, et ta osab täita oma kohut.

Ta täidab oma mehe, oma wenna ase-
wastutustasid; ta tekitab frondilegi.
Revolutsiooni kaitsemine, töölise-
pörgi w imu kaitsemine — need on
lipulirjad, mis sest filmavilgust loonud
tööliste ning naistööliste kaitsealusteks pae-
rinnaks.

Naistööliste on elama hakanud; kan-
gelasemeelise jadede jättinud nende sü-
dametes.

Revolutsioon ja kontrerevolutsioon on
äratanud naistööliste, nad on wurgutanud
iseigi kõige mahajäänud. See, mis
praegu nähtub naistööliste miitingutel,
on selle hüljawaits tõenduseks.

Kaibadised naistööliste hulgas on neil
pääwil, ootamatalt neile enesetele, suurel
arwul kõnepidajaid naistööliste esile saat-
nud.

Naistööliste proovib oma jõudu; teha
waldas waimusius; ta püüab loogu jõuga
edasi — tööle, tegewusele kangelasetege-
dele; ta on kangelase punasewäelase sõime-
de ning naine. Nii kõneleb „Prawda“
naistöölistest.

Igal ühtlul naistööliste miitingul on
kõrgelema filmavilgu puudutaw resol-
tsioon wõetud. Kõigist neist resol-
tsioonidest kõib punase sõime läbi nais-
tööliste waimusiolet loogu jõuga revol-
utsiooni wõidujawutusi kaitsema, aga ka
meeste ning wendi punasewäelaste ajel
tõistma nende endijel tööalal.

Postiäljalad.

Posti-telegrafi komisjoni laad pangeb
ametisse kaitsealised postiäljalad, ad selleks, et
wõhomaid külasid postistatust ga fiduda.
Postiäljalad hõlmasid elanikkude laial-
kandma ja neil wastu wõtmis-likkirju,
benderolla, ning rahasadeleste mitte üle
700 rubla; hõlmasid määma ka mitme-
leffisid postistatust märke. Oma tulekut külla
teatavad küstjalad kaitsealise signa-liga.

Tööräha waen- laste laagris.

Siitlaste saatkonnad.

„Kaitse Sargi“ teatel ilmubid Eiba-
wise mitu wäljamaa saatkonda, kellede
hulgas kaitsealised tähelep nekt äratamad
Inglise ja Sardu saatkonnad. Sardu saat-
kond tuli selleks, et kaitsealaga kindlat ma-
janduslikk ühendust luua. Wiimase ajal
lakkas kaitsealaga inglise wägi huiwama
Sardulased tahawad weel kaitsealaga; enam-
laste wõidu äärmiselt wõidulint luua. Uhes
Amerika saatkonna ilmunisega oodati kait-
sealastel ilmunis. Ameriklased t h-
wad täielikult kaitsealaga, Sardu, Eesti ja
Soome poliitilist ja majanduslikk seisutorda
tundma õppida.

Orjastatud Eestist.

Kuidas tööräha walgus Eesti elab.

„Päewaleht“ kirjutab 15. apr. Saare-
maal:

Karja ja. Wäikema- ja maata-
meeste elu on siinpool õige kibe. Juba
wene walituse langemisest saadik ei ole
Saaremaal enam wäikema- ja maata-
meestel päale nende, kes mõistates suwi-
tõeteks olid, kindlat tööd olnud. Enne
jõda kätt Saaremaalt ümbanded noored
ja klegi wanad mehed ja naisterahwad
Saaremaal m istates põllu- ja kraawi-
töö, teised linnades ehitustöö jne. Dmal
maal oli kalapüük igalpool mereranna-
elanikkude pöö eluülespidajaks. Saare-
maal on mererandades pea igalpool juu-
red nõndanimetatud wabadikude külad,
kellel mõnel maalapile ainult nii suur on,
kui ta elumaja pörand wäikese kartuli-
maa lapiga wälja tegi. Väinud suwel ei
olnud enam kellelegi wäikema- ja maata-
meestest wõimalust kodumaalt wälja tööse
minna. Sakslased ei annud tunnistust,
kodumaal olla tööd küll. Kalapüüdajatel
rõttus 1917. a. jägi el siisetungiw sõja-
wägi kalapüügi wõrgud ära. Sedagi
püüti, mis kergid püüda jui, wõttid Sak-
rannawähid püüdajatel ära, 6 kop. naelast
maksates ja saasid Sakjamaale. Mis ei
joutud ära saata, need müüdi maatamees-
tele 30 kop. nael edasi. Ka talwel ei ole
maksist midagi enam teenida, jee ei olnud
fin enne „Läägij ajal“ wõimalik. Enne
oli Kurejaares Wiidenbergi nahawabrik,

see ainuke tööstus, kus mõniseda inimest
tööd leidis. 1915. a. kolis see ära Wene-
maale 1917. a. jägiel põletasid wene-
lased ka wabriku hoonedki maha. Pääle
sakslaste raudtee ehitamise ja maanteede
parandamise ei ole siin läinud suwel
ühtegi tööd olnud.

Jne, et tuhanded juba ammu nälga
ei ole ära furnud! Selleks on kõige roh-
kem see kaasa aidanud, et enne sakslaste
sisetulekut m ned Wene kroonu töös hästi
teenisid ja ka see, et saarlased taunis keh-
walt läbi saawad. Kuid lõppudepuks on
illegi nälgi. Kõige awal talwel ongi otse
nälgitud. Ega seda paarkümme naela
wäga pere päale, mis antud, ei wõi ju
täiduse, waid ainult hinge jees hoidaks
nimetada. Mitmed pereleonnad on end
jamaale ainult kartulitega elus hoidnud.
Mitmel on juba kewade s hoiitud seemegi
lopul. Enne jõda oli siin igalpool töölise
puudus, mis sest tuli, et taludest talupere-
meeste pojad ja wennad Saaremaalt juure-
mat teenistust õstisid ja oma ajemele siit
lahtiseid naisterahwaid p lütsõlle pallasid.
Siin on ka talud wäiksed, kus pöidu
ainult 12—18 wäikemaad. Põllumaa on
suurel hulgal mõistates, kus juba s. daad
wafamaade kaupa heina all peataks, et
siis tuhanded puudade kaupa juustu ja
wõid wälja saata, sellest hoolimata, et
tuhanded terwed ja tugewad töölised,
kes häämeeliga igatse oma põllu pääl
tööd teeks, ilma mõda on sunnitud hui-
kuma ja tööd õstides nälgina. Tööpuu-
duse ja nälja pärast ongi paljud juba
legi nargile läinud, sest wargused, mis
meil enne jõda taunis haruldased olid, on
siin ületätte l inud. Suureks toeks wa-
raetele on koorde masjulla panemine, et
paljud sunnitud on, ilma koerata olema.
K. ühtegi kaitsealaga ei tohi elanikkudel
majakaitseks olla, lõpuks ei ole ühtegi
kohut, kes wargaid karistaks. Sellepärast
siis teewad need oma musta tööd, teiste
hädast hoolimata, edasi. Ootame m iegi
pittisilmi asutawa loogu kaitsealustest, eh-
on ometi hulga jees ta neid, kellel nou ja
õstust on wäikema- ja maatameeste elu-
torda parandada.

Siinpool on wiimase ajal õige roh-
kesti riide, tuleti fude, nahariini ja teisi
kaupmehe sigenud, kes kait oma kauba
tallinnast ütlewad saanud olewat.

Nii näeb „Päewaleht“ fir ajatja ma-
tööhje siiskorda oma juurpõhmetse
ilmoga. Pärjelt on ta weel palju wi-
etjum.

Si ole tööl korras.

„Eesti“ naistööliste telegrahweerib wäe-
rinnat:

Meepoolikute ja wõngide tõenduse järele
wõtta walgus Eesti poliitiline ja majan-
dusline wõitlus iga päew ga ter w m-
kuju, mis walituse e ähwardaw ts jash
Siisk Tallinnas testob edasi. Suu u uk,
n gu clets Inglise sõjamaonadusid T l-
linnas õhtu l sind, leiwid linnitust.
Mjutine walitus j k b tööräha terrori-
seerimist. Siemine korr p d mine maal
on Soome lühikud: kaitse u l datud.
K. itelid ei teeni w l i luse poolt küll li
u l dult. K. hulematus jowägades t s-
wab. Nõõ o l i wad filmapiku. mil wastu
w i l s h. k. a. orjastaj tele.

Siiseiswase wäljakuulutamine Eesti maal.

19. mail asutama loogu istumisel kuu-
tati Eesti maa siiseisw ts. Wene r hwa
estta ei w t n u d häälet r iest oia, kune
l k. aste rühma estaja täh nd. istumisel
äiest p u u s. Istumisele wõid g r o s
Inglise, Amerika, Soome ja teiste riikide
ekstajad.

Punane sõjawägi.

Parteitegemus wäerinnal.

Ella, 14. mail oli R. polgu kommu-
nistide üleüldine koosolek. Sellepääle
waatamata, et pool eelnistat seijutõhabel
mõibis, kogusid kommunistid kofku ja aru-
toid mitmejagid polgu elu puutuwaid
küsimusi. K. igewääl wõeti, uuli liikmeid
(partei poolepõhjaid) wastu. Teisets an-
dis kollektiwi sekretär aru kultuurharidus-
liku komisjoni tegewuse, komisjoni
sis etulekute ja wäl ammetute äie. Kul-
tuurharidusliku komisjoni poolt oli kor-
raldatud, faks piduhtu näitemängubega,
millidest päale ahetuhande rubla puhast-
kaju järele jäänud. Et polgu juure praegu
teepillide orkestrit ajutatahe, siis otustas

koosolek juba summat tarwituse korral
muusikariistade ostmisest anda. Kolmanda
päewakorra punkti all arwustas koosolek
polgu kontroll-komisjoni: tegem ft ja
leidis, et komisjoni oma pääle pandud
kohustusi korraldust ei täida. Kõimal
lääbirääkimisel, kui selgus, et komisjoni
terra töö juures mitmejaguste aru uste
woolt tatistust on tehtud, otustati kõigie
asutustele teada anda, et nad edaspidi
komisjoni lahtemalt wastu peawad
tulema. Pääle päewakorra läbiarutamise
p. eti läbiarutamist mitmejaguste wäitje-
mate küsimuste ja teadawneie üle.

Walge lipp.

Meie olemes nüüd nii kaugele jõudnud,
et walged wiimased abinõud tarwituse
on w t n u d, nimelt igal paremal ja wäe-
mal juhtumisel katset teewad, kas puna-
sed wäed wast nende poole üle ei lähe.
Walget lippu, mis juba wanasti ajast
sõdjate wahel rahulipuks oli, tarwitatahe
nüüd walgete poolt, kui wiimist wõitlus-
abinõu.

8. mail, kui meie wäed uha kolman-
dat päewa lõwasti pääle tungisid t. s. f. id
walged walge lipu. Tä h n d a b, walged
annawad alla. Meie wägede poolt jäeti
lastmine järele. Walged ohwitserid saadid
oma saaditud wälja. Punanewagi legi
jama, E. T. K. ajemist walgetele wastu
jaotes. Kõikulepest ei tulnud m. d. agi
wälja — walged ei tahtnud ilma ümgi-
misteta alla anda.

S. l. g. u. s, et walged ainult ajawitendu-
seks walge lipu üles tõmmanud. Nad
olid kolmest tüljest siie p. iratud a laste-
moon oli ojas. Järele jäi üks kabeit
walida, kas end puunilises siiruses tugasi
tõmmata, mis waga haleda ti oieks woi-
nud lõppeda, ehk jälle mingiugune kont-
juga ega wõita. Lääbirääkimine lõppes
jellega, e. punased wäed uuesti p. äle tor-
majid. Tuleandmine läts jälle kõige
ag damaks. Walged taganesid uaba ühe
poole, kusjuures üks oja jurma ja teine
haawata jai, kolmas o. a. pääses oma wä-
gede juure. Sell ga lõppes walge lipuga
mängimine. Umbes selgawal ajal on aga
teises tohus punane lipp üles t. s. i. etud ja
terwe pataljon w. geid tuli punase lipu
all demontreerides meie poole üle.

P. a. w. u. j. e. m. oli teine uhtamine, kus
walged walge lipu üles tõmband. Saa-
otid jaaden erapoo etul ribal itsteie
wastu. Meie wägede poolt ta s. punase-
maelasi, walgete poolt üks ohwitser ja
t. me alamwaeleane. Ohwitser tuli l. adal
daces, ei mis teie jõdu, jett meie pillu me-
u t. it ühe ja jelle amu sihi — wabaduse
— poole. Väinud algawad pollutõud a.
j. da eoa pidades, jääwad pöuud tois-
jeemendama. Et j. da l. p. e. a. a. pida-
wat punasewäelased loit endi komisjoni-
rid t. u. u. i. w. d. a. ja maha lastma ja siis
nende poole üle tulema. Meie poolt was-
tati, et punasewäelad endi komisjoni-
rid ei wõta ega neid maha ei laje ja
awaldati loopi. et walged üle tuleks
wäged seletajid, et punased pidada waga
hulastamata wangistunud walgetega ü-
ber t. u. m. a. ja n. d. t. a. r. i. a. endid wangi anda.
Meie poolt teendati, et jee õige ei ole
Et selguete jõuda, jelleks tehti walgete
poolt ettepanek, et nad wõits jaaditu wangi

attunud walgeteardlaste juure saata ja
järele künda, kuidas nendega ümber käi-
dud... Mõlemad pooled lahkwad. Kuid
natusele aja pärast tuli alamwäelaste saa-
bil meie poole üle. Teisi sel korral ei tul-
nud, sellepääle wotamata, et ületulija
küll endaga üheskutsunud. Kuid siamaani
ei ole ta teiste ületuleku kohta lootust
kootanud. Ta kirjutab oma allkirjaga iga-
päew kirju walgetele solbatile, mis meie
luurajate poolt neile kätte toimetatakse.

Täna, 11. mail, tõmmati jällegi wal-
gete poolt walge lipp üles. Solbatid taht-
sid häämeel üle tulla, kuid karisid pu-
naste kättemaksmist ja endi sundijaid
walgeteardlasti. Nad olid, nimelt, parunite
ratjawäelagast, üheltpoolt ja kaitsealustas-
teist tei eltpoolt ümber p. iratud ja karisid,
et kui nende naabrid tähele wanevad, et
nemad üle lähewad, siis haitawad nad
nenbele tuld andma. Meie poolt tehti ette-
panek, et andu nad punktitaalt teada, kus
kohal need igajugused parunid seiwawad,
et meie w i l s oma tulega ületulijaid kait-
seda. Kuni õhuini pole weel mingit kindlat
teat et nende ületuleku kohta jaadud.

Wõib olla, tulewad pimebas. Ootame.

Parajasie, kui need read kirjutatud olid,
tuli teade, et ot. e. o. h. e. N. sihis walged
wäed punaste Eesti sõjawägede eest paa-
nitalises siiruses taganewad. Jääd teedil
Punased wäed saamad ka niijama t. i. r. e. l.
edasi, kui walged tagasi.

D. Bent („Eesti“).

Asundused.

Raha tants.

Soofalt tuleb termitada „Eesti“ ilmu-
waid kirjajad, mis tantsu, kui põlwatu-
ma l. d. u. h. u. t. a. m. a. d. J. e. d. r. a. n. i. s
J. S. u. r. i. o. m. a. „Eesti“ 104 nr. is.

Pidagu iga tööräha sõber meele, et
praegusel a. al tantsimine tähendab wen-
d. a. d. e. a. u. r. u. w. a. w. e. r. e. s. e. e. s. t. r. a. l. i. t. a. m. i. s. t.

Pääle selle ei ole tants kellegi sport,
nagu juba mõned nimetawad, w. a. d. w. a. n. a.
m. a. d. a. n. e. m. u. d. a. p. i. t. a. l. i. s. t. i. e. r. i. i. g. i. k. o. r. r. a. p. ä. r. a. n. d. u. s.,
m. e. e. t. u. h. i. p. p. a. m. i. n. e. w. a. i. t. a. w. i. t. i. m. a. l. u. i. ä. r. a. t. a. w. t. ö. h. m. a. t. a. l. ö. b. u. s. i. u. s.

T. s. i. n. e. s. p. o. r. t. i. m. i. l. l. e. m. o. i. s. t. e. i. t. i. g. a. s. p. o. r. t. i.
s. e. l. t. s. j. a. s. e. l. l. e. s. ö. b. e. r. a. r. u. s. a. a. b. o. n. k. a. j. u. l. i. k. j. a.
ü. m. a. r. o. l. l. i. k. j. e. e. l. e. k. e. s. w. a. i. n. u. j. o. u. l. t. ö. b. i. b. j. a.
j. a. s. e. l. l. e. m. u. s. t. i. d. m. u. i. d. u. l. d. w. a. t. s. j. ä. d. w. a. d. K. u. i. d. t. e. h. a. j. u. l. t. ö. b. a. j. a. t. e. l. e. n. i. i. m. a. a. l. k. u. i. l. i. n. n. a. s. e. i. o. e. t. a. r. w. i. s. m. i. n. g. i. j. u. g. u. s. t. s. p. o. r. t. i. t. ö. h. m. a. t. a. t. a. n. t. i. s. t. r. ä. d. i. m. a. t. a.

Sopialalt öitjeb jee „h. p. p. a. m. i. s. e. h. a. l. g. u. s.“
i. s. e. a. r. a. n. i. s. w. e. e. l. E. e. s. t. i. a. j. u. n. d. u. s. t. e. l. E. i. o. l. e.
w. s. t. u. h. t. e. g. i. p. ü. h. a. p. ä. w. a. (m. s. i. g. u. e. j. ä. r. e. l. e.
tööräha puh epäew), kus asundus ne. d. e. s. t.
t. ö. h. m. a. t. a. o. r. g. i. t. a. t. e. s. t. e. i. r. ö. t. t. a. t. s. W. ä. l. e. s. e. l. l. e.
tantsitake w. e. e. l. p. i. d. u. o. h. u. t. e. l. m. i. l. l. e. t. o. m. e. p. a. n. e. j. a. t. e. s. t. p. r. a. e. g. u. j. u. r. e. m. a. l. t. j. a. o. l. i. k. u. l. t. u. r. h. a. r. i. d. u. s. t. e. l. i. s. t. i. d.

Tööräha sõbrad asundustel! Kas ei
oleks paras aeg selle iga enud „wõrdi
haru“ päale tõstij tätelepanemist pöö-
rama? —

W. a. h. a. t. a. n. t. s. — meie äieehitamas
tööräha riigis, Halastamata j. d. i. t. a. n. u. l. e. l. G. W. a. l. l. e. n.

Teated.

E. T. K. Majanduse Walituse Põllu-
ma anduse Dajonna poliitilist p. l. u. m. a. j. a. n.
duslijed kirjused asunwad Staraja Rusjas.
J. i. j. u. n. t. a. j. a. u. l. N. 63. Uute kirjantide
wastuwoimine testab edasi t. u. n. i. j. u. n. i. n. i.

Kuriuste juhataja R. Radik.
Senerar J. P. allo.

Rahwuste loolide Dajonna Eesti Selt-
sioon palub kaitse Beriburi Eesti Töölise
klubist oma eelarweid teie pooleasta
päale mitte hiljem, kui 31. mai s. j. a.
Eesti Seltisiooni ära anda. Pääle 31.
mai eelarweid enam wastu ei wõetse ja
need klubid, kes selleks ajaks oma eelar-
weid ära annud ei ole, jaawad liitwede-
riitud.

Eesti Seltisioon.

Seltisimees S. r. a. w. e. s. „Eesti“ kontori
raamatupidamises andis, ag. j. e. n. i. n. i.
kohale ilmunud „Eesti“ talitus.

M. s. t. w. i. r. i. o. n. i. E. e. s. t. i. P. r. e. l. e. k. t. i. d. i. k. o. o. s.
k. o. n. n. a. ü. l. e. ü. l. d. i. n. e. k. o. o. s. o. l. e. k. j. a. b.
o. l. e. m. i. r. ü. h. a. r. ä. w. l. j. j. u. n. i. l. k. ü. l. 3. p. l.
M. e. j. u. d. a. r. o. d. n. y. j. p. r. , N. 124 (b. w. S. a. b. a. r.
a. n. s. k. i. j. i.). j. ä. w. -f. o. r. d. : 1) Uue e. e. e. i. u. s. e.
a. l. t. u. m. i. 2) Partei. l. i. s. t. e. k. o. l. l. e. k. t. i. w. i. a. u. t. a.
m. i. n. e. 3) K. a. r. i. s. j. o. n. i. k. o. m. i. s. j. o. n. i. u. l. i. n. e.
4) M. i. m. i. e. u. g. u. e. d. l. ä. b. i. r. ä. ä. t. i. n. i. s. e. d. P. a. l. u. m. e.
t. o. n. i. s. e. l. l. i. k. i. t. i. m. e. i. d. i. ä. r. n. s. e. r. a. r. i. e. l.
i. l. i. m. e. i. d. i. l. m. u. d. a. E. e. s. t. i. e. i. j. a. s.

K. a. l. i. r. j. a. n. d. u. s. t. i. s. t. j. ö. d. u. j.
t. a. r. w. i. t. a. t. a. j. e. „E. e. s. t. i.“ t. o. i. m. e. t. u. s. e. l. e. T. a. r. w. i.
l. i. t. E. e. s. t. i. j. a. W. e. n. e. k. e. l. e. p. ö. h. j. a. l. i. t. m. ö. i. s. t. i. n. e.
k. ü. l. d. t. a. t. e. s. t. e. t. e. l. l. e. u. n. d. m. i. n. e. w. ä. g. a. j. o. e.
w. i. t. a. w. U. l. l. e. s. a. n. d. a. „E. e. s. t. i.“ t. o. i. m. e. t. u. s. e. l. e.
l. l. a. w. o. n. e. k. a. a. 14.

Wäljaandja: Wene maa Rom. P. a. l. l. e.
Eesti D. j. a. l. P. e. e. r. b. u. r. i. k. o. m. i. t. e. e.
Wastutaw toimetaja: Toimetuse k. a. l. l. e. g. i. u. s.